

Початком розвитку модерну як самостійного стилю в дизайні інтер'єру прийнято вважати останнє десятиріччя XIX століття. В різних країнах він мав свою унікальну назву – у Франції арт-Нуво, в Австрії - сецессион, в Германії – югендстиль. Новаторами даного стилю були архітектор Ліндваль, Шехтель, Кекушев та інші фахівці. Як і багато новаторських течій, спершу модерн був сприйнятий негативно, насамперед через його незвичайність та відступ від існуючих канонів. Девізом стилю модерн став вислів – «Назад до природи».

Цей своєрідний стиль вібрав у собі найкращі риси його попередників. Одним із головних його переваг є гармонічне поєднання із зовнішнім середовищем, асоціативне сприйняття форм та силуетів. З давніх часів будинок розглядався як центр Всесвіту. Це відношення виражалося в гармонізації житла та ландшафту, освітлення та опалення будинку мали сакральне значення. Саме тому в інтер'єрі часто центром стає камін, а простори кімнат в модерні почали плавно перетікати з одного в одне.

З приходом модерну проектувальники відмовляються від одноманітних приміщень, що мають чітко відокремлений простір. Відомо, що найкомфортніше людина відчуває себе в будинку на відкритому просторі, поблизу водойм, парків та інших рекреаційних зон. У зв'язку з щільністю забудови міст, це, на жаль, не завжди можливо. Тому модерністи ніби переносять природу у внутрішній простір. Саме модерн ввів за правило прикрашати інтер'єри квітами. Причому як живими, так і декоративними, що зустрічаються у орнаментах, різьбленнях та ковці. Характерними є будь-які рослинні орнаменти. Їх можна прослідкувати у вигинах стелі, що повторюються у візерунках підлоги, вони окреслюють пройми вікон, меблі, входи, освітлювальні пристрої. Стеля в кімнаті стає важливим акцентом, що вирізняється різноманітністю оформлення: темні дерев'яні балки на світлому фоні, ліплення, або на гладенькій стелі акцент – вишукана люстра. Підлога може мати як класичне вирішення – паркет, викладений ялинкою або квадратами, так суто індивідуальне для модерну – повторювати плавні обриси хвилі або чудернацьке сплетіння рослинних орнаментів. Стіни також стають особливими. У верхній частині стіни можуть бути перетягнуті шовком, а знизу облаштовуватися дерев'яним або керамічним цоколем. Інтер'єри модерну нагадують казковий сад, йому характерна живописність, рисованість, пластичність біонічних форм, композиційні рішення різноманітні та неповторні.

Крилатим став вислів «Мій будинок – моя фортеця». І це не просто слова. Адже житло є не просто приміщенням, а місцем комфортного перебування людини. Тут варто згадати такі поняття як самодостатність та

безпека. Житло повинно бути комфортним та задовольняти всі потреби людини. Важливим компонентом затишного житла є ізоляція від шуму. Захист від шуму забезпечується звукоізоляційними матеріалами та зменшенням звукопроникності вікон та дверей. Захист від ударного шуму перекриття зменшується за допомогою килимів або плаваючих підлог, для звукоізоляції від сусідніх квартир міжквартирні стіни влаштовують товщиною не менше 24 см. Усі ці заходи є необхідними, але їх влаштування не повинно заважати стилістичному рішенню інтер'єру. Наприклад, якщо квартира знаходиться на нижньому поверсі будинку, і влаштування віконних ґрат є необхідним, то їх обриси повинні відповідати обраному стилю. Для модерну можна обрати біонічні переплітання плавних ліній та форм, квітки лотосу та нарциси надають неповторної характерності даного стилю. Художня ковка широко використовується в модерні. Тому для підтримки ідеї її можна використати й на таких предметах як меблі, світильники. Якщо зовнішнє світло надходить у надлишку і не відповідає функціональному призначенню кімнати, то доцільним є влаштувати вітраж. Вітраж набув популярності за періоду готики. Але на відміну від релігійних готичних мотивів, вітраж модерну вирізняється своєю витонченістю та природністю. Причому він також використовуються в оформленні дверей та предметах декору. Меблі модерну мають порівняно просту форму з подекуди вигнутими лініями, прикрашаються матовим склом, вишуканою фурнітурою. Застосовується різьблення та художній розпис. На малюнках з'являються зображення квітів, птахів та комах. Схід мав великий вплив на формування канонів меблів модерну. Саме завдяки творчості Макінтошу з'являються модерністичні меблі з чітко вираженими вертикальними формами. Чітко прослідковується гра контрастів – світлих та темних кольорів. Причому текстура дерева не прослідковується, вона майстерно прихована, вся увага привернута до кольору.

Одним з ознак самодостатності є стильова єдність та гармонія житла. Під стильовою єдністю розуміють вибір оформлюючи засобів, що якнайкраще відповідають ідеї стилю. Це широкий спектр варіацій засобів вираження конкретного стилю. Для високого рівня самодостатності важливим є також кольорова гама, розмір та форма приміщень. Для модерну характерні приміщення округлої форми, що плавно переходять одне в одне, відступ від класичних канонів, елементи декадансу. Дослідженням та встановленням правил гармонійної побудови інтер'єру займаються такі напрямки як фен-шуй та васту. В основі їх вчень закладено сприйняття житлового простору як цілісного організму. В залежності від розташування конкретних його елементів відносно сторін світу, енергетичних потоків та джерел живої енергії, і визначається грамотність побудови даного приміщення. Ці вчення універсальні для будь-якого стилю і модерн не є виключенням.

Говорячи про колористичне вирішення модерну, слід зауважити, що найбільш поширений тут зелений колір з усією широтою його відтінків. Доречі саме зелений пробуджує осмислення життя та створює комфортне середовище для людини. Зелений колір асоціюється з ростом та розвитком, сприяє вихованню, навчанню; відновленню сил та оздоровленню; відпочинку та спокою. Також використовуються відтінки фіолетового, колір зів'лої троянди, фіалковий, перламутрово-сірий. Для більш пізнього модерну характерні осінні кольори: охристі, золото та умбра. Жовті кольори створюють відчуття веселості та активності, укріплюють надію, пожвавлюють робоче місце, створюють відчуття затишку. З кольорами потрібно бути особливо обережним при створенні образу, адже одне невлучне співпадання і загальне враження про інтер'єр буде зіпсовано.

Важливим є також розуміння призначення приміщення та відповідно його найвдаліше оформлення. Наприклад вітальня завжди є центром будинку – його серцем. У вітальні жителі будинку проводять найбільше часу. Тут вони спілкуються між собою та приймають гостей. Вітальня повинна бути привітливою та затишною, гарно освітленою та теплою, але не занадто яскравою та шумною. У протилежному випадку спілкування починає втомлювати. Якщо приміщення вимушено замале, його можна візуально розширити за допомогою дзеркал. Такий самий прийом використовується для візуального підняття стелі. Природне освітлення повинно використовуватися по максимуму. Вдалим стане використання освітлення з регулятором інтенсивності. Яскравість світла таким чином можна коригувати в залежності від типу діяльності.

Популярним стає вільне перетікання простору вітальні в кухню. Цей простий на перший погляд прийом вимагає чіткої відповідності декору та кольорової гами цих двох різних за призначенням приміщень. Також має бути врахована і практична сторона. Наприклад все побічні запахи з кухні мають бути усунені за допомогою витяжок. Варто мати на увазі, що не у кожній квартирі таке рішення вірне, мешканці повинні бути готові до таких новаторських перетворень. Модерн також дозволяє поєднання простору коридору та вітальні. Такий прийом надає додаткову площу, що може бути більш раціонально використана, ніж за стандартного планування.

Приміщення ванної кімнати та спальень повинні мати глухі двері або матове застеклення. При виборі колористичного вирішення ванної кімнати, варто остерігатися жовтого кольору. Спальні повинні бути вирішені у теплих пастельних тонах. Дитячі зазвичай мають яскраві життєрадісні кольори, максимально освітлюватись.

Проектувальник приміщення повинен бути перш за все психологом-фізіологом. Він має створити таке приміщення, в якому мешканці будуть відчувати себе не тільки фізично, а й психологічно комфортно. Важливо абсолютно усе – від вибори форми до кольорових акцентів приміщення. Враховується кількість майбутніх мешканців, їх вік, характер діяльності та темперамент. Для активних людей підходять яскраві кольори та яскраво виражене чергування форм. Для людини виваженої та спокійної найвдалішим буде вибір заспокійливих кольорів. Психологія тут має велике значення. Так дуже важливе колористичне рішення дитячих кімнат. Лінії повинні бути плавними, не дратувати дитячий погляд, а кольори яскравими та життєрадісними. Так стимулюватиметься активність дитини та її прагнення до пізнання.